

V Bruselu dne 29.10.2021
COM(2021) 659 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**Výroční zpráva o operacích humanitární pomoci Evropské unie financovaných v roce
2020**

ÚVOD.....	2
OPERACE HUMANITÁRNÍ POMOCI PODPOŘENÉ V ROCE 2020	2
Přehled – hlavní podpořené operace pomoci	3
Horizontální priority	13
Shrnutí hodnocení provedených v roce 2020.....	15
Rozpočet na rok 2020	16
Další informace a zdroje	17
Partneři GR ECHO provádějící pomoc (2020)	17

Úvod

Tato zpráva informuje o hlavních činnostech a výsledcích politiky EU v oblasti humanitární pomoci v roce 2020 financovaných prostřednictvím Evropské komise (Komise).

Zpráva byla vypracována v souladu s článkem 19 nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996¹.

OPERACE HUMANITÁRNÍ POMOCI PODPOŘENÉ V ROCE 2020

V roce 2020 humanitární potřeby stále rostly v důsledku složitých krizí, přírodních katastrof a zdravotních krizí, zejména pandemie COVID-19. Komise prostřednictvím svého Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (GŘ ECHO) zůstala předním dárce v oblasti humanitární pomoci, přičemž vyčlenila 2,1 miliardy EUR na podporu milionů lidí v nouzi ve více než 80 zemích. Masivní dopad pandemie COVID-19 ještě zhoršil neutěšenou situaci zranitelných skupin obyvatelstva. Humanitární reakce EU na potřeby vyplývající z pandemie dosáhla 450 milionů EUR a Komise rovněž mobilizovala humanitární letecký most EU jako operaci *ad hoc*, která prostřednictvím 67 letů přinesla pomoc do 20 zemí po celém světě.

Spolu s Afrikou, která obdržela významný podíl, byla značná část humanitární pomoci EU, včetně humanitární složky nástroje EU pro uprchlíky v Turecku, nadále určena lidem postiženým krizí v Sýrii a sousedních zemích.

EU se rovněž nadále zaměřovala na podporu obyvatelstva, které je stále postižené tzv. „zapomenutými krizemi“, například ve Středoafričské republice, v Súdánu, Pákistánu, Kolumbii, Venezuele, na Haiti a na Filipínách.

Kromě toho EU realizovala řadu horizontálních politik, jako je vzdělávání v mimořádných situacích, připravenost na katastrofy, peněžní pomoc, inovace a zapojení soukromého sektoru, gender a věk a podpora humanitárních dopravních služeb.

Kromě financování operací hrála Komise vedoucí úlohu při prosazování zásadové humanitární pomoci a dodržování mezinárodního humanitárního práva. Činila tak nejen aktivním prosazováním pomoci v konkrétních humanitárních krizích, ale i na celosvětové úrovni coby předseda skupiny na podporu dárců² Mezinárodního výboru Červeného kříže a iniciativy řádného humanitárního dárcovství³ (společně se Švýcarskem), jakož i prostřednictvím svého závazku k humanitární civilně-vojenské koordinaci.

S cílem řešit rostoucí mezeru ve financování humanitární pomoci Komise podporovala plnění závazků podle tzv. velké dohody (Grand Bargain)⁴, zejména v souvislosti s víceodvětvovým společným posouzením potřeb.

¹ Úř. věst. L 163, 2.7.1996, s. 1.

² Skupinu na podporu dárců Mezinárodního výboru Červeného kříže tvoří vlády, nadnárodní organizace a mezinárodní instituce, které přispívají alespoň 10 milionů CHF ročně.

³ Iniciativa řádného humanitárního dárcovství je neformální fórum sdružující 42 dárců, kteří se zavázali k poskytování účinné a odpovědné humanitární pomoci.

⁴ Velká dohoda, která byla schválena během Světového humanitárního summitu v Istanbulu v květnu 2016, je jedinečnou dohodou mezi největšími dárce humanitárními organizacemi, kteří se zavázali dostat více prostředků do rukou lidí v nouzi a zlepšit účelnost a účinnost humanitární činnosti.

Přehled – hlavní podpořené operace pomoci

Subsaharská Afrika

Etiopie

Přibližně 2 miliony lidí byly vysídleny následkem vnitroetnického násilí a klimatických rizik, přičemž přírodní katastrofy přispěly k nedostatku potravin.

Konflikt v severním Tigraji způsobil nedostatek potravin pro přibližně 4,5 milionu lidí a další 2 miliony osoby byly vnitřně vysídleny. Navzdory snahám o prosazování jejich zájmů zůstala oblast Tigraje odříznuta od vnější pomoci. EU vyčlenila na krizi v Tigraji a její vedlejší dopady 24,8 milionu EUR.

Celková humanitární pomoc EU – 63 milionů EUR.

Keňa

Keňa přijala více než 500 000 uprchlíků, kteří jsou zcela závislí na pomoci. „Trojí hrozba“ (onemocnění COVID-19, sarančata a povodně) přivedla přibližně 2,3 milionu lidí do situace nedostatku potravin.

Celková humanitární pomoc EU – 18,45 milionu EUR.

Somálsko

Somálsko postihly během dlouhého období dešťů a období sucha povodně. Vzhledem k následkům sucha předchozích let, dopadům onemocnění COVID-19, sarančat a konfliktů zůstaly humanitární potřeby vysoké.

Celková humanitární pomoc EU – 50,9 milionu EUR.

Jižní Súdán

Komunity byly těžce zasaženy zesíleným konfliktem a násilím na nižší než celostátní úrovni, přírodními katastrofami (zamoření sarančaty a druhým rokem povodně) a onemocněním COVID-19. Kromě toho byly od roku 2013 vysídleny téměř 4 miliony osob. Nárůst násilí na nižší než celostátní úrovni a povodně vyvolaly nové vysídlení a prohloubily nedostatek potravin.

Celková humanitární pomoc EU – 59 milionů EUR.

Súdán

Následkem hospodářské krize, vleklých konfliktů, přírodních katastrof (zamoření sarančaty a rozsáhlé povodně), dopadů onemocnění COVID-19 a nové uprchlické krize vyvolané konfliktem v Tigraji potřebovalo pomoc 9,3 milionu lidí. To vedlo k tomu, že v Súdánu bylo 1,8 milionu vnitřně vysídlených osob a 1,1 milionu uprchlíků, zatímco poslední hodnocení pomocí integrované klasifikace fází zabezpečování potravin ukázalo zvýšený nedostatek potravin.

Celková humanitární pomoc EU – 67,6 milionu EUR.

Uganda

Uganda přijala největší počet uprchlíků (více než 1,4 milionu) v Africe, především z Jižního Súdánu a Demokratické republiky Kongo. Příliv uprchlíků přetížil kapacitu přijímacích a tranzitních středisek. Hlavní potřeby se týkají potravinové pomoci, vody, sanitačních a hygienických zařízení a dalších základních služeb. Uganda je také náchylná k přírodním katastrofám a epidemiím.

Celková humanitární pomoc EU – 34,45 milionu EUR.

Burundi

V důsledku extrémních povětrnostních událostí, onemocnění COVID-19 a obav týkajících se ochrany potřebovalo humanitární pomoc 1,74 milionu lidí v Burundi a více než 310 000 uprchlíků v sousedních zemích.

Evropská unie zaujala regionální přístup a přidělila pomoc na koordinaci, připravenost na katastrofy a snižování rizika katastrof, včetně epidemií.

Celková humanitární pomoc EU – 8,5 milionu EUR.

Demokratická republika Kongo

Humanitární krize zde vystavila 21,8 milionu lidí akutnímu nedostatku potravin. Rozsáhlý konflikt způsobil, že více než 5 milionů lidí bylo vnitřně vysídleno a více než 900 000 uprchlíků se ocitlo v sousedních zemích. Malárie, přírodní katastrofy, epidemie a onemocnění COVID-19 si vyžádaly obrovskou daň.

EU vyčlenila více než 40 milionů EUR na záchranu životů, 7 milionů EUR na humanitární letecké služby (ECHO Flight) a podpořila reakci na mimořádné povodně.

Celková humanitární pomoc EU – 47 milionů EUR.

Středoafriická republika

Vzhledem ke zhoršující se regionální krizi, která postihla více než 1,6 milionu lidí, byly finanční prostředky EU ve Středoafriické republice použity na podporu zásobování potravinami a obživy, zemědělství, ochrany civilního obyvatelstva a základních služeb. Podpora byla poskytnuta také na posílení koordinace humanitární pomoci, bezpečnosti a logistiky.

Celková humanitární pomoc EU – 22,7 milionu EUR.

Sahel

Evropská unie pokryla naléhavé humanitární potřeby v Burkině Faso, Mauritánii, Mali, Čadu, Nigeru, Nigérii a Kamerunu a poskytla pomoc více než 7,5 milionu lidí.

EU poskytla mechanismy rychlé reakce, ochranné služby, letecké služby umožňující přístup do těžko dostupných oblastí (ECHO Flight), civilně-vojenskou koordinaci humanitární pomoci a řízení bezpečnosti v konfliktních oblastech. Poskytovala také léčbu v reakci na potravinovou a výživovou krizi. V neposlední řadě Komise realizovala vazby mezi humanitární, rozvojovou a mírovou pomocí⁵ s cílem zvýšit odolnost zasaženého obyvatelstva, snížit humanitární potřeby a řešit základní příčiny nedostatečného zajišťování potravin a akutní podvýživy.

⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/resilience_en

Celková humanitární pomoc EU – 190 milionů EUR.

Povodí Čadského jezera

Desetiletá krize postihla v tomto regionu více než 10 milionů lidí. Z prostředků EU byla poskytnuta podpora, ochrana a pomoc obyvatelstvu zasaženému konfliktem v regionu a podpořena léčba závažné akutní podvýživy.

Celková humanitární pomoc EU – 72 milionů EUR.

Region jižní Afriky a Indického oceánu

Vzhledem k nárůstu extrémních povětrnostních událostí byly v regionu prioritami reakce na mimořádné přírodní a člověkem způsobené katastrofy, vzdělávání v mimořádných situacích a připravenost na katastrofy. Více než 16 milionů lidí bylo také ohroženo nedostatkem potravin. Onemocnění COVID-19 a jeho důsledky měly vážný dopad na zdroje obživy a finanční prostředky EU přispěly k připravenosti a reakci. EU rovněž poskytla humanitární pomoc v reakci na krizi související s ozbrojeným násilím a vnitřním vysídlením v mosambické provincii Cabo Delgado.

Celková humanitární pomoc EU – 64,9 milionu EUR.

Severní Afrika

Libye

Po skončení ozbrojeného konfliktu zůstalo 316 000 vnitřně vysídlených osob a 1,3 milionu osob, které potřebují pomoc. Onemocnění COVID-19, porušování mezinárodního humanitárního práva a omezený přístup k humanitární pomoci krizi ještě zhoršily.

EU vyčlenila prostředky na pomoc vysídleným osobám, uprchlíkům, migrantům, navrátilcům a hostitelským komunitám a rovněž pomáhala s koordinací a logistickou podporou, včetně letů humanitární letecké služby OSN (UNHAS).

Celková humanitární pomoc EU – 9 milionů EUR.

Egypt

V Egyptě uvízlo téměř 260 000 registrovaných uprchlíků a žadatelů o azyl, z nichž 38 % tvoří děti.

Pomoc EU se zaměřovala na humanitární ochranu, hotovost na pokrytí základních potřeb a na vzdělávání v mimořádných situacích.

Celková humanitární pomoc EU – 5 milionů EUR.

Sahrawská krize

Situace desítek tisíc sahrawských uprchlíků, které uvízly v zapomenuté, 40 let trvající krizi, se nemění. Žijí v pěti táborech s omezeným přístupem k vnějším zdrojům, takže humanitární pomoc je pro jejich přežití nezbytná.

Pomoc EU se týkala potravin, nezávadné pitné vody a základních léků, vzdělávání v mimořádných situacích a připravenosti na onemocnění COVID-19.

Celková humanitární pomoc EU – 9 milionů EUR.

Střední a Jižní Amerika a Karibik

Venezuela

Sociálně-ekonomický kolaps Venezuely vedl k tomu, že více než 14 milionů lidí potřebuje pomoc. Situaci pak ještě zhoršilo onemocnění COVID-19, násilí, politická polarizace, právní nejistota, nedostatek pohonných hmot a masivní výpadky elektřiny. Počet venezuelských migrantů a uprchlíků dosáhl 5,5 milionu.

Vedle pomoci pokračovala EU ve svém úsilí na diplomatické frontě. V reakci na migrační a uprchlickou krizi ve Venezuele uspořádala EU společně se Španělskem v květnu 2020 virtuální dárcovskou konferenci⁶.

Celková humanitární pomoc EU – 67,7 milionu EUR.

Kolumbie

Humanitární pomoc pomohla Kolumbii vyrovnat se s přijetím 1,7 milionu venezuelských uprchlíků, probíhajícím vnitřním konfliktem a onemocněním COVID-19. Kromě toho bylo více než 590 000 lidí přímo postiženo přírodními katastrofami.

Pomoc EU se týkala oblastí, jako je humanitární ochrana, zdravotní péče, voda a sanitační zařízení, vzdělávání v mimořádných situacích a připravenost na katastrofy.

Celková humanitární pomoc EU – 5,85 milionu EUR.

Střední Amerika

El Niño, hurikány Eta a Iota a onemocnění COVID-19 vystavily 5,5 milionu lidí nedostatku potravin. Situaci ještě zhoršilo organizované násilí, kriminalita a migrační krize. Pomoc EU zahrnovala 2,85 milionu EUR uvolněných v rámci reakce na mimořádné události v souvislosti s hurikány Eta a Iota.

Celková humanitární pomoc EU – 17,15 milionu EUR.

Karibik

Z důvodu krize COVID-19 narostla chudoba a zvýšila se zranitelnost migrantů a žadatelů o azyl. Sezóna hurikánů měla negativní dopad na obživu a infrastrukturu. V regionu bylo přibližně 10 milionů lidí vystaveno nedostatku potravin.

Celková humanitární pomoc EU – 3,76 milionu EUR.

Haiti

Onemocnění COVID-19, násilí a kriminalita prohloubily sociálně-politickou krizi. Onemocnění COVID-19 také negativně ovlivnilo zdroje obživy a přetrvávající nedostatek potravin, kdy více než 4 miliony lidí potřebují pomoc.

Pomoc EU se týkala potravinové krize, onemocnění COVID-19 a připravenosti na katastrofy.

Celková humanitární pomoc EU – 21 milionů EUR.

⁶ http://www.exteriores.gob.es/Portal/es/SalaDePrensa/ElMinisterioInforma/Paginas/Noticias/20200519_MINISTERIO6.aspx

Jižní Asie a Tichomoří

Afghánistán, Pákistán a Írán

V Afghánistánu bylo 3,4 milionu vnitřně vysídlených osob a v Íránu a Pákistánu žilo 6,5 milionu afghánských uprchlíků. V Íránu omezoval zvýšený tlak sankcí USA přístup k základním službám, zatímco v Pákistánu se potravinová krize zhoršila následkem onemocnění COVID-19. Všechny tři země byly postiženy přírodními katastrofami.

Evropská unie poskytla Afghánistánu humanitární pomoc ve výši 69 milionů EUR, včetně reakce na mimořádné události a traumatologické péče. Íránu a Pákistánu přidělila 61 milionů EUR na pomoc afghánským uprchlíkům a zranitelným osobám.

V listopadu 2020 během mezinárodní konference o Afghánistánu⁷ Komise spolupřádala doprovodnou akci na téma „humanitární pomoc, mezinárodní humanitární právo a ochrana civilního obyvatelstva“⁸.

Celková humanitární pomoc EU – 130 milionů EUR.

Myanmar a Bangladéš

Ve městě Cox's Bazar v Bangladéši žije přibližně 900 000 uprchlíků bez státní příslušnosti, kteří jsou plně odkázáni na humanitární pomoc, nemají svobodu pohybu a možnost vydělat si na živobytí.

Evropská unie spolupřádala v říjnu 2020 dárcovskou konferenci o Rohinzích⁹ a poskytla pomoc na pokrytí základních služeb a snížení rizika katastrof. Podpořila také zranitelné obyvatelstvo v dalších konfliktních oblastech Myanmaru a rovněž poskytla podporu uprchlíkům v Thajsku, Indonésii a Malajsii.

Celková humanitární pomoc EU – 60,9 milionu EUR.

Filipíny

V důsledku dlouhodobých vnitřních konfliktů na Mindanau potřebovalo humanitární pomoc přibližně 300 000 lidí (včetně vnitřně vysídlených osob a navrátilců). Filipíny jsou rovněž jednou ze zemí nejvíce ohrožených přírodními katastrofami.

Nejzranitelnějším lidem postiženým vnitřním konfliktem na Mindanau a přírodními katastrofami byla poskytnuta pomoc při mimořádných událostech. Pomoc EU se týkala oblastí, jako je nouzové přístřeší, voda, sanitační a hygienická zařízení, zdravotní péče, potraviny a nepotravinový materiál a vzdělávání v mimořádných situacích.

Celková humanitární pomoc EU – 5,6 milionu EUR.

Blízký východ a sousední oblasti

Sýrie

V Sýrii potřebovalo humanitární pomoc více než 11 milionů lidí. Pomoc EU podporovala

⁷ <https://um.fi/afghanistan-conference-2020>

⁸ https://ec.europa.eu/echo/content/afghanistan-high-level-meeting-international-humanitarian-law-and-protection-civilians_en

⁹ https://ec.europa.eu/echo/content/rohingya_donor_conference_en

zranitelné osoby a zahrnovala oblast potravin, léků, vody a přístřeší, jakož i zlepšování životních podmínek – mimo jiné v oblasti zdraví, ochrany a vzdělávání v mimořádných situacích – a peněžní pomoc.

Komise uspořádala a spolupředsedala konferenci na téma „Podpora budoucnosti Sýrie a okolního regionu“¹⁰ a účastnila se činnosti humanitární pracovní skupiny¹¹ mezinárodní skupiny na podporu Sýrie v Ženevě.

Celková humanitární pomoc EU – 197 milionů EUR.

Libanon a Jordánsko

V Libanonu a Jordánsku EU pomohla syrským uprchlíkům a místnímu zranitelnému obyvatelstvu. V reakci na ničivé výbuchy v přístavu Bejrút v srpnu 2020 byla poskytnuta okamžitá pomoc ve výši 30 milionů EUR.

Celková humanitární pomoc EU – 96 milionů EUR.

Palestina¹²

Pomoc EU pomohla zranitelným civilistům v Gaze, kteří jsou vystaveni konfliktu ve zhoršujícím se sociálně-ekonomickém prostředí, a podpořila zranitelné komunity, jimž hrozí nucené vysídlení a které nemají přístup k základním službám na Západním břehu Jordánu.

Komise se nadále zasazovala o dodržování mezinárodního humanitárního práva v Gaze, východním Jeruzalémě a na Západním břehu Jordánu.

Celková humanitární pomoc EU – 22,7 milionu EUR.

Irák

Onemocnění COVID-19 prohloubilo politickou, bezpečnostní a sociálně-ekonomickou krizi, v níž potřebovalo téměř 1,8 milionu lidí naléhavou humanitární pomoc. Vládní kampaň za uzavření a konsolidaci táborů pro vnitřně vysídlené osoby vyvolala značné sekundární vysídlení do neformálních lokalit.

Pomoc EU zahrnovala peněžní pomoc, podporu v oblasti vody a hygienických zařízení, zdravotní péči, ochranu a právní pomoc pro vnitřně vysídlené osoby, jakož i reakci na mimořádné události v rámci programu COVID-19.

Celková humanitární pomoc EU – 35 milionů EUR.

Jemen

Největší humanitární krize na světě se dále zhoršila v důsledku eskalace konfliktu a vleklé hospodářské blokády. Přírodní katastrofy a onemocnění COVID-19 situaci ještě zhoršily. V důsledku toho potřebovalo pomoc 24,3 milionu lidí, z toho více než 14 milionů naléhavě.

Jemen zažívá jednu z největších krizových situací v oblasti zajištění potravin na světě, kdy

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/international-ministerial-meetings/2020/06/30/>

¹¹ <https://specialenvoysyria.unmissions.org/humanitarian-task-force>

¹² Toto označení se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.

45 % obyvatelstva čelí vážnému nedostatku potravin, včetně 16 500 lidí, kterým hrozí hladomor. Kromě toho byly více než 4 miliony lidí vnitřně vysídleny.

Pomoc EU se zaměřila na potřeby lidí přímo zasažených konfliktem, spolu s nedostatkem potravin, podvýživou a zdravotní krizí. Komise hrála aktivní roli v rámci dárcovské komunity při mobilizaci mezinárodní humanitární podpory pro Jemen a při prosazování většího objemu finančních prostředků a přístupu k humanitární pomoci.

Celková humanitární pomoc EU – 119 milionů EUR.

Turecko

V roce 2020 Turecko přijalo 4 miliony uprchlíků, z toho 3,6 milionu Syřanů, kteří uprchli před konfliktem. Stávající zranitelnost ještě prohloubilo onemocnění COVID-19, které zintenzivnilo potřeby uprchlíků. Od roku 2015 podpořila EU více než 80 humanitárních projektů prostřednictvím více než 22 partnerských organizací.

V rámci nástroje EU pro uprchlíky v Turecku¹³ bylo z rozpočtu EU a dalších příspěvků členských států EU na humanitární projekty poskytnuto již 2,4 miliardy EUR. V roce 2020 bylo vyčleněno dalších 531,7 milionu EUR.

Z toho 485 milionů EUR bylo určeno na dva stěžejní programy:

- *program nouzové záchranné sociální sítě*¹⁴ – 1,8 milionu uprchlíků byla měsíčně vyplácena hotovost prostřednictvím debetní karty k zajištění jejich základních potřeb,
- *program podmíněných převodů peněžní hotovosti pro vzdělávání*¹⁵ – největší program EU pro vzdělávání v mimořádných situacích. Program podpořil více než 670 000 dětí a zajistil převody peněžní hotovosti zranitelným rodinám na podporu zápisů do škol a pravidelné školní docházky.

Evropská unie rovněž podpořila klíčové humanitární projekty v oblasti zdraví a ochrany.

Celková humanitární pomoc EU – 531,7 milionu EUR.

Západní Balkán

V roce 2020 bylo v regionu přibližně 8 000 uprchlíků a migrantů, přičemž 1 500 až 3 000 lidí spalo venku v otřesných podmínkách. Pomoc EU se týkala zdravotnických služeb, reakce na onemocnění COVID-19, ochrany, podpory nezletilých osob bez doprovodu a pomoci při záchrane života osob v dočasných přijímacích střediscích i mimo ně.

Celková humanitární pomoc EU – 5,5 milionu EUR.

Ukrajina

V částech Ukrajiny zasažených konfliktem potřebovalo pomoc 3,4 milionu lidí. Situace se zhoršila v důsledku onemocnění COVID-19 a nedostatku potravin – bylo ovlivněno poskytování humanitární pomoci v oblastech, které nejsou pod kontrolou vlády.

¹³ https://ec.europa.eu/echo/where/europe/turkey_en

¹⁴ https://ec.europa.eu/echo/essn_en

¹⁵ https://ec.europa.eu/echo/field-blogs/videos/conditional-cash-transfer-education-ccte-programme-refugee-children-turkey_en

Pomoc EU se týkala víceúčelové peněžní pomoci, vzdělávání v mimořádných situacích, vzdělávání o riziku min, opatření pro přípravu na zimu a reakce na onemocnění COVID-19.

Celková humanitární pomoc EU – 23 milionů EUR.

Náhorní Karabach

Nepřátelství mezi Arménií a Ázerbájdžánem si vyžádalo tisíce obětí a statisíce lidí musely opustit své domovy. EU poskytla okamžitou pomoc na pokrytí základních potřeb.

Celková humanitární pomoc EU – 3,9 milionu EUR.

Horizontální priority

Vzdělávání v mimořádných situacích

V roce 2020 hrozilo, že více než 1 miliarda dětí bude zaostávat ve výuce, což je bezprecedentní narušení vzdělávání v důsledku onemocnění COVID-19. V souladu se svými předchozími závazky Komise vyčlenila 10 % původního rozpočtu EU určeného na humanitární pomoc v roce 2020 na vzdělávání v mimořádných situacích.

Tyto finanční prostředky činily 115 milionů EUR a mělo z nich prospěch více než 1,9 milionu dětí.

Připravenost na katastrofy

V roce 2020 Komise pokračovala v posilování připravenosti na katastrofy a včasných opatření tím, že vyčlenila 50 milionů EUR na konkrétně zaměřená opatření, z nichž bude mít prospěch 35 milionů osob žijících v regionech ohrožených katastrofami.

Připravenost na katastrofy je součástí humanitární pomoci a 46 % všech humanitárních projektů EU financovaných v roce 2020 zahrnovalo činnosti v oblasti připravenosti na katastrofy (65 % za posledních pět let). To souvisí také s činnostmi zaměřenými na zvyšování odolnosti vůči změně klimatu, neboť mnoho zemí postižených humanitárními krizemi patří mezi klimaticky nejzranitelnější na světě. Komise aktivně pracuje na podpoře synergií mezi svými činnostmi souvisejícími se sendajským rámcem pro snižování rizika katastrof a Pařížskou dohodou.

V rámci souvisejícího úsilí o snížení dlouhodobých příčin katastrof Komise rovněž zaujala odstupňovaný přístup ke snižování ekologické stopy humanitární pomoci, kterou poskytuje.

Peněžní pomoc

V souladu se závěry Rady o víceúčelové peněžité pomoci¹⁶ a se závazky velké dohody podpořila Komise využívání peněžních převodů, které zasaženým lidem nabízí větší možnost volby, flexibilitu a kontrolu nad vlastním životem.

V zájmu zvýšení transparentnosti a odpovědnosti Komise použila své pokyny pro poskytování rozsáhlých peněžních převodů¹⁷ (které byly v roce 2020 revidovány). Přitom plně zohlednila každý konkrétní kontext. Na konci roku 2020 také začala revidovat svou politiku týkající se

¹⁶ Závěry Rady 10184/15 ze dne 22. června 2015.

¹⁷ https://ec.europa.eu/echo/sites/default/files/guidance_note_cash_23_11_2017.pdf

hotovosti a poukázek¹⁸.

Komise aktivně přispívala dárcovskému peněžnímu fóru.

Inovace a zapojení soukromého sektoru

Komise se zúčastnila iniciativy Světového ekonomického fóra Humanitarian Resilience Investing Initiative (iniciativa pro investice v oblasti humanitární pomoci a odolnosti)¹⁹, jejímž cílem je zlepšit organizační připravenost soukromého sektoru a humanitárních organizací na spolupráci.

Jako součást úsilí o získání dalších soukromých finančních prostředků na humanitární pomoc bude Komise v roce 2021 v rámci svého stávajícího finančního a právního rámce pilotovat inovativní nástroj zahrnující kapitál soukromého sektoru.

Komise rovněž podpořila cenu Evropské rady pro inovace v rámci programu Horizont 2020 „cenově dostupné špičkové technologie pro humanitární pomoc“²⁰, která byla v roce 2020 udělena pěti humanitárním inovátorům.

Gender a věk, včetně sexuálního a genderově podmíněného násilí

Komise pokračovala v prosazování zavádění přístupu ke genderu a genderově podmíněnému násilí v humanitárních krizích, který byl nastíněn v pracovním dokumentu útvarů Komise „Gender: Různé potřeby, přizpůsobená pomoc“²¹. V souladu s tím Komise pokračovala v zavádění ukazatele pohlaví a věku. Tyto činnosti jsou v souladu s komplexní politikou EU v oblasti žen, míru a bezpečnosti²² a s akčním plánem pro rovnost žen a mužů II na období 2016–2020²³.

Evropská unie zůstala členem globální iniciativy „Výzva k přijetí opatření bránících násilí na základě pohlaví při krizových situacích“²⁴. V září 2020 byl vydán plán k nové výzvě k přijetí opatření²⁵, který se vztahuje na období 2021–2025. EU potvrdila svůj závazek k tomuto plánu.

Komise pokračovala v podpoře prevence sexuálního a genderově podmíněného násilí a reakce na něj tím, že tyto otázky zahrnula do své humanitární činnosti v širokém měřítku a prostřednictvím cílených akcí a budování kapacit.

EU pokračovala ve své práci v oblasti ochrany dětí v humanitárních krizích, přičemž na činnosti v oblasti ochrany dětí vyčlenila téměř 93 milionů EUR humanitární pomoci.

ECHO Flight (Afrika), humanitární letecký most a další podpora humanitárních leteckých dopravních služeb

¹⁸ https://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/them_policy_doc_cashandvouchers_en.pdf

¹⁹ <https://www.weforum.org/projects/humanitarian-investing-initiative>

²⁰ https://ec.europa.eu/info/news/eic-horizon-prize-affordable-high-tech-humanitarian-aid-commission-awards-five-outstanding-solutions-2020-sep-24_en

²¹ https://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/gender_thematic_policy_document_en.pdf

²² [Závěry Rady 11031/19 ze dne 5. července 2019.](#)

²³ [Závěry Rady 13201/15 ze dne 26. října 2015.](#)

²⁴ <https://www.calltoactiongbv.com/>

²⁵ <https://www.calltoactiongbv.com/what-we-do>

ECHO Flight je humanitární letecká služba se čtyřmi letadly a rozpočtem 14,8 milionu EUR, která slouží humanitárním partnerům Komise a humanitárním organizacím. Podpořila více než 150 projektů a přepravila více než 8 000 humanitárních pracovníků a zhruba 250 tun nákladu humanitární pomoci.

Komise rovněž zavedla humanitární letecký most EU (10 milionů EUR): Bylo zorganizováno 67 letů do přijímajících zemí, při nichž bylo přepraveno více než 1 500 cestujících a 1 200 tun humanitárního nákladu.

Kromě toho EU přispěla na neziskové humanitární letecké služby, například na společný plán dopravních služeb v situaci onemocnění COVID-19 v rámci Světového potravinového programu na rok 2020²⁶.

Shrnutí hodnocení provedených v roce 2020

Společné hodnocení humanitární intervence EU v Iráku a v oblasti ochrany, 2014–2018

<https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/kr0220290enn.pdf>

Při hodnocení bylo zjištěno, že financování v Iráku a celosvětově v oblasti ochrany dosáhlo krátkodobých cílů, ale řešení širších hrozeb a hlubší zranitelnosti bylo náročnější.

V Iráku se podařilo dosáhnout několika úspěchů v oblasti prosazování zájmů, přičemž účinnost a nákladová efektivnost byly přiměřené, s možnostmi pro budování personálních kapacit. Kvalita analýz potřeb však byla v Iráku i v oblasti ochrany poněkud rozdílná.

Doporučení se zaměřují na zvýšení finančních prostředků na ochranu a zlepšení prosazování, strategického plánování, kapacity pro hodnocení účinnosti a efektivnosti nákladů a projednávání humanitárních zásad a vazeb mezi humanitární, rozvojovou a mírovou pomocí.

Hodnocení humanitární pomoci EU na Ukrajině (2014–2018)

https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/evaluation_eu_humanitarian_assistance_ukraine_2014-2018.pdf

Komise byla rychlá a efektivní, celkově si vedla velmi dobře a prokázala vedoucí úlohu v celém systému v oblasti strategického myšlení a koordinace. Členské státy chválily terénní tým a oceňovaly jeho přístup do oblastí nekontrolovaných vládou.

Na Ukrajině Komise podpořila společné a nestranné posouzení potřeb v rámci celého systému, prosadila výslovný společný humanitárně-rozvojový rámec s ostatními útvary EU s cílem usnadnit koordinaci a přechod mezi humanitární pomocí, stabilizací, včasnou obnovou a rozvojem a podpořila vytvoření ukrajinského humanitárního fondu²⁷.

Všichni dárci, včetně EU, čelili specifickým výzvám při přizpůsobování svého financování neobvykle vysokému podílu zranitelných starších osob v zasažené populaci. Vzhledem k tomu, že potřeby v těchto oblastech zůstávají vysoké, je třeba se v blízké budoucnosti i nadále zaměřovat na prosazování a financování, a to i přes obtížný přístup.

²⁶ <https://www.wfp.org/publications/wfp-common-services>

²⁷ <https://www.unocha.org/ukraine>

Rozpočet na rok 2020

Dohody o financování humanitární pomoci uzavřené Komisí v roce 2020 lze nalézt na stránkách [systému pro finanční transparentnost](#).

Plnění rozpočtu na humanitární pomoc

PLNĚNÍ ROZPOČTU NA HUMANITÁRNÍ POMOC V ROCE 2020		
<i>Vyjma vnějších účelově vázaných příjmů od členských států</i>		
Oblast/země	Částka	%
Afrika	637	30 %
Povodí horního toku Nilu	158	
Střední Afrika	117	
Velká jezera	47	
Africký roh	127	
Jižní Afrika, Indický oceán	65	
Západní Afrika	90	
Severní Afrika	23	
Svěřenský fond EU pro Afriku	10	
Blízký východ, jihovýchodní Evropa a východní sousedství	1 033	48 %
Blízký východ	470	
Jihovýchodní Evropa a východní sousedství	563	
Asie a Tichomoří	197	9 %
Jihozápadní a Střední Asie	130	
Jihovýchodní Asie a Tichomoří	67	
Latinská Amerika, Karibik	115	5,5 %
Latinská Amerika	91	
Karibik	24	
Celosvětové katastrofy	95	4,5 %
Doplňkové operace a podpora	72	3 %
CELKEM	2 148²⁸	100 %

(v milionech
EUR)

²⁸ Kromě rozpočtu na humanitární pomoc spravovalo GR ECHO 613 milionů EUR v rámci mechanismu civilní ochrany EU, 220 milionů EUR v rámci nástroje pro mimořádnou podporu a 3 miliony EUR v rámci programu Humanitární dobrovolníci EU.

Další informace a zdroje

- Všeobecné informace o GŘ ECHO:
<http://ec.europa.eu/echo/en>
- Finanční informace o činnosti Evropské komise v oblasti humanitární pomoci v roce 2020:
https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/funding-decisions-hips_en
- Údaje o činnosti z předchozích let:
https://ec.europa.eu/echo/who/accountability/annual-reports_en
- Výroční zpráva o činnosti za rok 2020, GŘ ECHO: dosud není k dispozici.
- Výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2020: dosud není k dispozici.
- Hodnotící zprávy GŘ ECHO:
https://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/evaluations_en
- Údaje o financování humanitární pomoci Evropskou komisí a členskými státy: <https://webgate.ec.europa.eu/hac/>

Partneři GŘ ECHO provádějící pomoc (2020)²⁹

Specializované agentury členských států	
Členský stát	Název
Francie	Agence Française d'Expertise Technique Internationale
Německo	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit

Mezinárodní organizace	
Země	Název
Švýcarsko	Comité International De La Croix-Rouge (CICR)
Švýcarsko	Fédération Internationale Des Sociétés De La Croix-Rouge Et Du Croissant Rouge

Agentury Organizace spojených národů	
Země	Název
Francie	United Nations Educational Scientific And Cultural Organization
Itálie	United Nations - Food And Agriculture Organization
Itálie	World Food Program
Izrael	United Nations Relief And Works Agency For Palestine Refugees In Near East
Švýcarsko	International Organization For Migration (INT)
Švýcarsko	Office Of The High Commissioner For Human Rights
Švýcarsko	United Nations High Commissioner For Refugees

²⁹ Partneři GŘ ECHO provádějící operace humanitární pomoci financované EU v roce 2020.

Agentury Organizace spojených národů	
Švýcarsko	United Nations Office For Disaster Risk Reduction
Švýcarsko	United Nations, Office For The Coordination Of Humanitarian Affairs
Švýcarsko	World Health Organization
USA	UN Women
USA	UNDP Multi Partner Trust Fund Office
USA	Unicef
USA	United Nations - Pan American Health Organization
USA	United Nations Development Programme
USA	United Nations Mine Action Service
USA	United Nations Office For Project Services
USA	United Nations Population Fund

Nevládní organizace	
Země	Název
Rakousko	Care Österreich
Rakousko	Caritas Österreich
Rakousko	Hope'87 - Hundreds Of Original Projects For Employment
Rakousko	World Vision Österreich
Belgie	Croix Rouge De Belgique – Communauté Francophone
Belgie	Médecins Du Monde - Dokters Van De Wereld
Belgie	OXFAM-Solidarité
Belgie	Vzw Rode-Kruis Vlaanderen Internationaal
Česko	Člověk v tísni, o.p.s.
Dánsko	Adra Danmark
Dánsko	CARE Danmark - Fonden For Frivillig Ulandsbistand
Dánsko	Danish Committee For Aid To Afghan Refugees
Dánsko	Dansk Flygtningehjaelp
Dánsko	Dansk Rode Kors
Dánsko	Folkekirkens Nodhjaelp
Dánsko	Red Barnet
Finsko	Kirkon Ulkomaanapu Sr
Finsko	Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Finsko	Plan Suomi Säätiö
Finsko	Suomen Punainen Risti
Francie	Acted
Francie	Action Contre La Faim
Francie	Agronomes Et Vétérinaires Sans Frontières
Francie	Care France
Francie	Caritas France - Secours Catholique
Francie	Croix-Rouge Française
Francie	Fédération Handicap International
Francie	Immap France
Francie	La Chaine De L'espoir
Francie	Médecins Du Monde
Francie	MRCA/Relief International

Nevládní organizace	
Francie	Première Urgence Internationale
Francie	Solidarités International
Francie	The Alliance For International Medical Action
Francie	Triangle Génération Humanitaire
Německo	ADRA Deutschland E.V.
Německo	Care Deutschland E.V.
Německo	DEUTSCHE WELTHUNGERHILFE E.V.
Německo	DEUTSCHER CARITASVERBAND E.V.
Německo	Deutsches Rotes Kreuz
Německo	Evangelisches Werk Für Diakonie Und Entwicklung E.V.
Německo	Help - Hilfe Zur Selbsthilfe E.V.
Německo	International Rescue Committee IRC Deutschland Gmbh
Německo	Islamic Relief Humanitäre Organisation In Deutschland E.V.
Německo	MALTESER HILFSDIENST E.V., (DEU)
Německo	MEDAIR E.V.
Německo	Plan International Deutschland E.V.
Německo	Save The Children Deutschland E.V.
Německo	Tearfund Deutschland E.V.
Německo	World Vision
Irsko	Concern Worldwide
Irsko	Goal
Irsko	Plan Ireland Charitable Assistance
Irsko	Trocaire
Itálie	Actionaid International Italia Onlus
Itálie	Associazione Internazionale Volontari Laici- Servizio Di Pace
Itálie	Associazione Italiana Per La Solidarietà Tra I Popoli
Itálie	Cesvi Fondazione Onlus
Itálie	Comitato Internazionale Per Lo Sviluppo Dei Popoli
Itálie	Cooperazione Internazionale
Itálie	EMERGENCY – Life Support For Civilian War Victims ONG ONLUS
Itálie	Fondazione Avsi
Itálie	Fondazione Opera San Francesco Saverio
Itálie	Fondazione Terre Des Hommes Italia Onlus
Itálie	Intersos
Itálie	Oxfam Italia Onlus Associazione
Itálie	Save The Children Italia ONLUS
Itálie	Un Ponte Per
Itálie	Weworld-GVC Onlus
Lucembursko	Aide Internationale De La Croix-Rouge Luxembourgeoise A.S.B.L.
Lucembursko	Fondation Caritas Luxembourg
Nizozemsko	Het Nederlandse Rode Kruis
Nizozemsko	International Ngo Safety Organisation
Nizozemsko	Save The Children
Nizozemsko	Stichting Care Nederland
Nizozemsko	Stichting CORDAID
Nizozemsko	Stichting Nederlandse Vrienden Der SOS Kinderdorpen

Nevládní organizace	
Nizozemsko	Stichting Oxfam Novib
Nizozemsko	Stichting Plan International Nederland
Nizozemsko	Stichting Terre Des Hommes Nederland
Nizozemsko	Stichting War Child
Nizozemsko	Stichting World Vision Nederland
Nizozemsko	Zoa
Norsko	Kirkens Nødhjelp
Norsko	Norges Rode Kors
Norsko	Norsk Folkehjelp
Norsko	Norwegian Refugee Council
Norsko	Redd Barna
Polsko	Polska Akcja Humanitarna
Španělsko	Acción Contra El Hambre
Španělsko	Ayuda En Acción
Španělsko	Caritas Espanola
Španělsko	Cruz Roja Española
Španělsko	Entreculturas- Fe Y Alegria
Španělsko	Federacion De Asociaciones Medicus Mundi Espana
Španělsko	Fundacion Oxfam Intermon
Španělsko	Fundacion Alianza Por Los Derechos, La Iguald Y La Solidaridad Internacional
Španělsko	Fundación Educación Y Cooperación – Educo
Španělsko	Fundación Plan International España
Španělsko	Fundación Save The Children
Španělsko	Medicos Del Mundo España
Španělsko	Solidaridad Internacional Andalucia
Švédsko	Plan International Sverige Insamlingsstiftelse
Švédsko	Radda Barnens Riksforbund
Švédsko	Svenska Kyrkan
Švýcarsko	Appel De Genève / Geneva Call
Švýcarsko	Caritas Schweiz
Švýcarsko	Terre Des Hommes
Spojené království	Aga Khan Foundation
Spojené království	British Red Cross
Spojené království	Care International
Spojené království	Christian Aid
Spojené království	Helpage International
Spojené království	International Medical Corps
Spojené království	Mercy Corps Europe
Spojené království	Muslim Hands
Spojené království	Plan International
Spojené království	Relief International